

Bài 12: CHU KỲ THẤT VỌNG

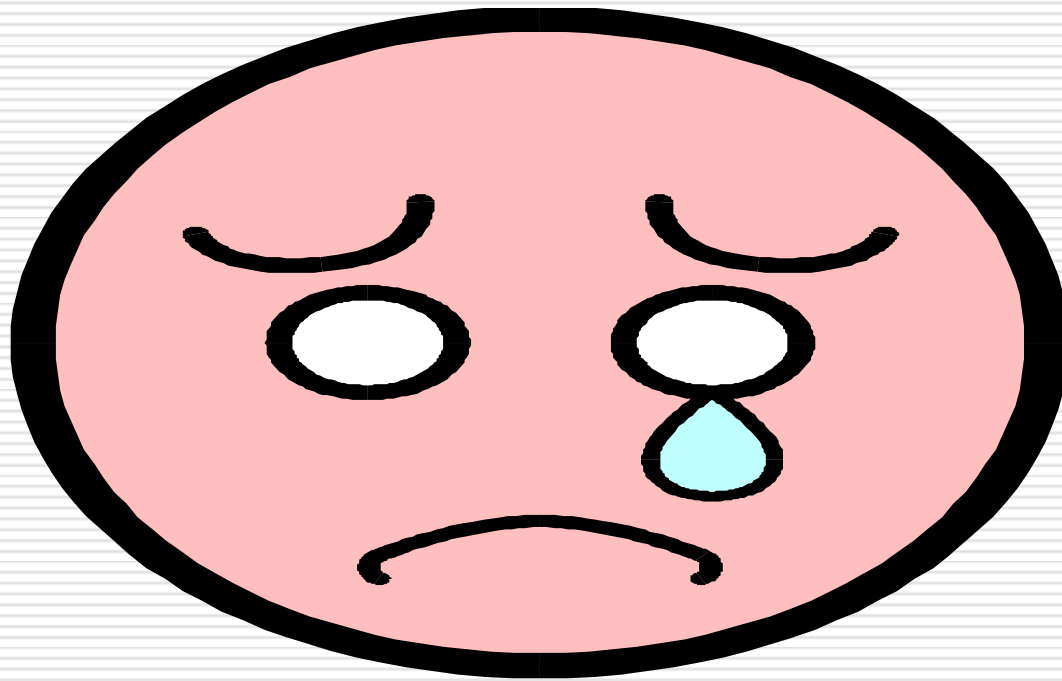
**Kinh tế học khu vực công
Chương trình Giảng dạy Kinh tế Fulbright**

Huỳnh Thế Du

Nội dung trình bày

- ✓ Thất bại nhà nước sv. thất bại thị trường
- ✓ Khái niệm thất bại của nhà nước
- ✓ Nguyên nhân thất bại của nhà nước
- ✓ Sửa chữa thất bại của nhà nước

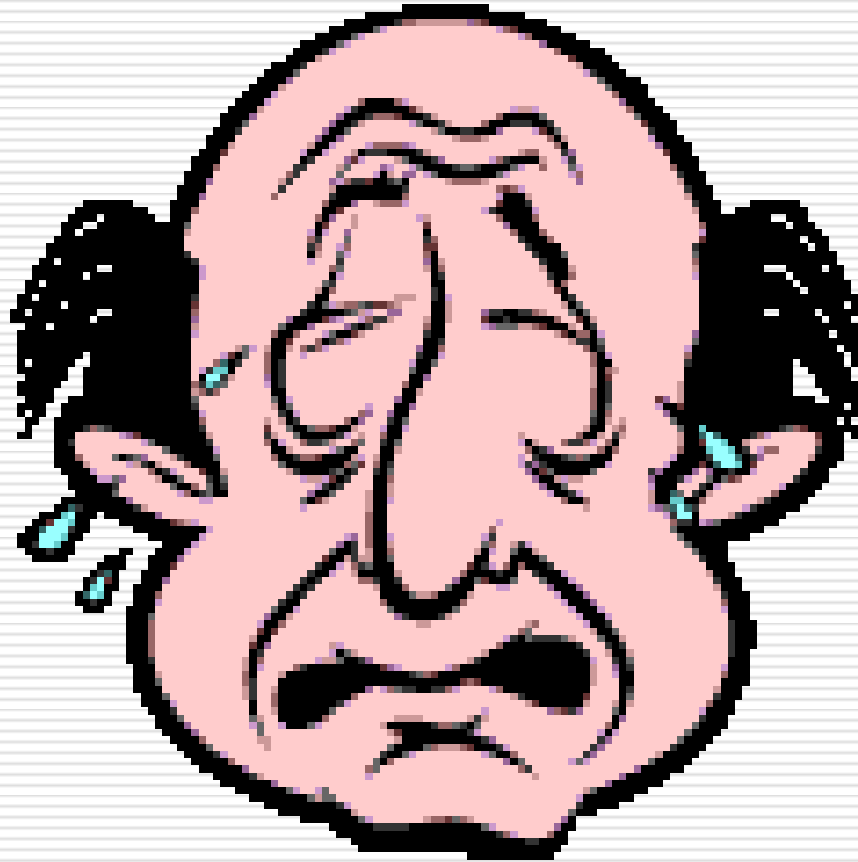
Thất bại thị trường

Sự can thiệp của nhà nước

- ✓ Có cơ sở cho sự can thiệp của nhà nước hay không?
 - Thất bại thị trường?
 - Bất bình đẳng?
- ✓ Liệu sự can thiệp của nhà nước có cải thiện được hiệu quả, công bằng hay không?
- ✓ Lựa chọn chính sách can thiệp tối ưu?

Thất bại của nhà nước

Khái niệm thất bại của nhà nước

- ✓ Thất bại của nhà nước xảy ra khi sự can thiệp của nhà nước:
 - Làm thất bại thị trường trở nên nghiêm trọng hơn
 - Dẫn tới những thất bại khác và/hoặc hệ lụy tiêu cực trong tương lai.

Nguyên nhân của thất bại nhà nước

- ✓ Động cơ chính trị vụ lợi
 - Vấn đề trong hệ thống khuyến khích
 - Khuyến khích kinh tế
 - Khuyến khích phi kinh tế
 - Phân bổ nguồn lực một cách vụ lợi
 - Củng cố sự ủng hộ chính trị
 - “Chu kỳ chính trị”
 - Ảnh hưởng của nhóm đặc quyền, đặc lợi

Nguyên nhân của thất bại nhà nước

- ✓ Sự thiên cận về mặt chính sách
 - Chính sách có xu hướng giữ nguyên hiện trạng (status-quo biased)
 - Chính sách có xu hướng tránh những thay đổi quan trọng
 - Chính sách có xu hướng quan tâm quá mức tới những vấn đề ngắn hạn

Nguyên nhân của thất bại nhà nước

- ✓ Khó lường hết được sự phản ứng của hệ thống chính trị
 - Quá trình ra quyết định
 - Vận động hành lang
- ✓ Khó lường hết được phản ứng của bộ máy nhà nước
 - Đồng tình hay phản đối
 - Chi phí thực hiện
 - Cơ hội cho cửa quyền, tham nhũng

Nguyên nhân của thất bại nhà nước

- ✓ Khó lường hết được các phản ứng của thị trường:
 - Thiếu thông tin về tình trạng thị trường
 - Thiếu hiểu biết về tương tác thị trường
 - Khó quan sát diễn biến của thị trường

Nguyên nhân của thất bại nhà nước

- ✓ Khu vực nhà nước có những vấn đề cố hữu
 - Tính “độc quyền”
 - Thông tin bất cân xứng
 - Ngoại tác
 - Hàng hóa công
 - Khó đánh giá đúng và đủ hiệu quả của việc ra và thực thi chính sách:
 - Khó đo lường hiệu quả của khu vực công
 - Khó có “counterfactual”
 - Phân cấp, phân quyền

Sửa chữa thất bại của nhà nước

- ✓ Giải quyết các nguyên nhân dẫn tới thất bại của nhà nước
 - Kiểm soát và đối trọng
 - Sửa hệ thống khuyến khích
 - Giám sát các nhóm đặc quyền đặc lợi
- ✓ Tìm hình thức can thiệp hiệu quả hơn
 - Điều tiết sv. trực tiếp sản xuất của DNNN
- ✓ Quay lại với cơ chế thị trường
 - Tư nhân hóa/cổ phần hóa
 - Tư nhân tham gia, hợp tác công tư

Tránh vòng tròn thất vọng ntn?

- ✓ Động cơ của cả những người làm ở khu vực công và khu vực tư?
- ✓ Thiết kế chính sách hoặc xây dựng các thể chế để lợi ích cá nhân và lợi ích xã hội là cùng hướng lẫn nhau.
- ✓ Kiểm soát cả những hành vi gây tổn hại cho xã hội của cả khu vực thị trường và nhà nước như thế nào?
- ✓ Cần có sự cân bằng của cả ba trụ cột.

Xin cảm ơn!

**Kinh tế học khu vực công
Chương trình Giảng dạy Kinh tế Fulbright**

Huỳnh Thế Du